Din kardeşliği hukukuna riâyet

Kahramanmaraş'tan bayan okuyucumuz: "21. Lem'a'nın 4. Düsturu işlenirken, tarîkat ehlini rencîde edecek şekilde ifâdeler kullanmak câiz midir?"

Risâle-i Nûr, bütün Müslümanları, hattâ bütün insanlığı kucaklayan zengin bir şefkat diline sahiptir. İslâmın teşrî kıldığı ve Risâle-i Nûr'un da bilhassa asrımızda ihmal edilmemesi gereğini ısrarla vurguladığı din kardeşliği hukûkuna riâyet etmekte hassas olmak gerekir. Ehl-i tarîkat olsun olmasın, hiçbir Müslüman'ı rencîde edici bir üslûba, hiçbir yerde iltifat etmemelidir.

Nitekim Bedîüzzaman Hazretleri Müslümanlar arası hukûka riâyetin önemini ve şartlarını ayrı bir Risâle'de, Yirminci Lem'a'da ayrıntılarıyla ele almıştır. Orada, İkinci Sebepte önemli bir düstur: "Müsbet hareket etmektir." Yani kendi mesleğinin muhabbetiyle hareket etmek. Burada başka mesleklerin adâveti ile veya başkaları noksanlıkla itham ederek hareket etmeye aslâ cevaz verilmez. İslâm dâiresi içinde, hangi meşrepte olursa olsun; muhabbete, uhuvvete ve ittifâka medâr çok birlik bağı bulunduğunu düşünerek ittifâk etmek; her meslek sahibinin yalnız kendi mesleğinin muhabbetiyle çalışması, başkasının mesleğine ilişmemesi önemle istenir. Bir Müslümanın, "Mesleğim, yolum ve tarzım haktır!" demesinin hakkı olduğunu hatırlatan Müellif-i Muhterem Bedîüzzaman; başka mesleklerin haksızlığını veya çirkinliğini îmâ edercesine "Hak yalnız benim mesleğimdir." İddiâsına kesinlikle izin vermez. (1)

Hakka hizmetin, büyük ve ağır bir defîneyi taşımak ve muhâfaza etmek demek olduğunu hatırlatan Bedîüzzaman Hazretleri, o defîneyi omuzunda taşıyanlara ne kadar kuvvetli eller yardıma koşsalar, daha ziyâde sevineceğini ve memnun olacağını; kıskanmak şöyle dursun, gâyet samîmî bir muhabbetle o gelenlerin kendilerinden daha ziyâde olan kuvvetlerini ve daha ziyâde tesirlerini ve yardımlarını iftihar ederek alkışlayacağını kaydeder; o hakîkî kardeşlere ve fedâkâr yardımcılara rekâbatkârâne bakılmaması gerektiğini önemle vurgular; aksi takdirde ihlâsının zarar göreceği uyarısını yapar. Hattâ bunu bir hastalık olarak değerlendiren Üstad Hazretleri, bu hastalığın yegâne çâresinin, dâimâ nefsini ittiham etmek ve karşısındaki dîn kardeşinin mesleğine taraftar olmak olduğunu beyan eder. (2)

Yirmi Birinci Lem'a'da ise, dâire içi ihlâs meseleleri dört mühim düstur içinde işlenir. Bunlardan Dördüncü Düsturda, kardeşlerin birbiri içinde "tefânî" olması istenir ki, bu sır, Kur'ân'ın ehl-i îmân arasında görmek istediği "kardeşlik" sırrından başka bir şey değildir. Yani kardeşlerin birbirinde fânî olması, birbirine karşı benlik gütmemeleri, kendi nefsî hissiyâtlarını unutmaları, kardeşlerinin meziyetlerini kendi meziyetleri saymaları ve onlarla iftihar etmeleri. (3)

Bunu sağlamanın en tesirli yolu da râbıta-i mevt", yani "ölüm râbıtası"dır. Çünkü "ölüm râbıtası", riyâya karşı nefret verdiği gibi, ihlâsı kazanmaya da vesîledir. Ölüm râbıtası: Ölümü düşünerek, dünyanın fânî olduğunu hatırlamak ve böylece nefsin desîselerinden kurtulmaktır. Ehl-i tarîkat bu râbıtayı şöyle yapıyor: Kendini ölmüş biliyor, yıkanıyor ve kefene sarılıyor olduğunu farz ediyor, kabre konuyor olduğunu tahayyül ediyor. Böylece nefs-i emmâresini uzun emellerinden bu râbıta ile vazgeçiriyor.

Üstad Hazretleri burada, hayâlen öldüğünü hissetmeye gerek olmadığını; zâten yakın bir istikbalde gerçekten öleceğini, yıkanacağını, kefene sarılacağını, omuzlarda taşınacağını -o da nasipse tabiî ki- ve kabre konacağını; binâenaleyh herkesin kendi âkıbetini düşünmesinin, yani fikren şu andan istikbâle giderek kendi toprağına bakmasının, yani hiç hayâlî senaryolara lüzum olmadan, bu kısa ömür ağacının başındaki tek meyvesi olan kendi cenâzesini görmesinin mümkün olduğunu kaydediyor. (4)

Bu mukâyese yapılırken, kardeşlik hukûku hiç şüphesiz birinci öncelikle gözetilmelidir.

Dipnotlar:

(1)Lem'alar, s. 155;
(2)Lem'alar, s. 161;
(3)Lem'alar, s. 166;
(4)Lem'alar, s. 1678